

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль район Советы
КАРАРЫ

2028 елның 30 марты

№44

Кама Тамагы штп.

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль торак контроле турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Торак кодексы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль торак контроле турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы «Кама Тамагы муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль торак контроле турында» 2025 елның 28 апрелендәге 249 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

4. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат - телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы башлыгы урынбасары И.Т. Гыйниятовка йөкләргә.

Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы Башлыгы

Н.А.Вазыйхов

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль торак контроле турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы «Кама Тамагы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба — муниципаль контроль) муниципаль торак контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып тора:

1) юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм ватандашларның (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) торак фондына карата торак законнары, энергияне саклау һәм энергетик эффективлыгын арттыру турындагы законнары, Россиядә газ белән тәэмин итү турындагы законнары, Курск өлкәсенең законнары, муниципаль хокукый актлары (алга таба - мәҗбүри таләпләр) белән билгеләнгән мәҗбүри таләпләрен үтәүләре:

торак фондыннан файдалануга һәм аның сакланышына карата таләпләр, шул исәптән торак биналарга карата таләпләр, алардан файдалану һәм аларны тоту, күпфатирлы йортлардагы урыннар милекчеләренең гомуми мөлкәтен файдалану һәм карап тоту, торак урынны торак булмаган бинага һәм торак булмаган бинаны торак бинага күчерүне гамәлгә ашыру тәртибенә, күпфатирлы йортта биналарны яңадан планлаштыру һәм (яисә) яңадан урнаштыру тәртибенә таләпләр;

капиталь ремонт фондларын формалаштыруга карата таләпләр;

күпфатирлы йортларда гомуми мөлкәтне карап тоту һәм ремонтлау эшләрен башкаручы һәм (яисә) күпфатирлы йортлар белән идарә итүне гамәлгә ашыручы юридик затлар, шәхси эшкуарлар булдыруга һәм аларның эшчәнлегенә карата таләпләр;

күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда урыннар милекчеләренә һәм алардан файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә таләпләр;

күпфатирлы йортта гомуми милекне тиешле сыйфатта булмаган һәм (яки) билгеләнгән дәвамлылыктан артып киткән өзеклекләр белән идарә итү, карап тоту һәм ремонтлау буенча хезмәтләр күрсәтү һәм эшләр башкару очрагында, торак урынны карап тоту өчен түләү күләмен үзгәртү кагыйдәләре;

күпфатирлы йортта гомуми мөлкәтне карап тоту кагыйдәләре һәм торак урынны карап тоткан өчен түләү күләмен үзгәртү кагыйдәләре;

күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда урыннар милекчеләренә һәм кулланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтү, туктатып торуга һәм чикләү кагыйдәләре;

энергетика нәтиҗәлелеге һәм күпфатирлы йортлар биналарының һәм торак йортларының кулланылуы энергетика ресурсларын исәпкә алу җайланмалары белән тәэмин ителеше таләпләре;

торак-коммуналь хужалык системасында ресурслар белән тәэмин итүче оешмалар, күпфатирлы йортлар белән идарә итү эшчәнлегенә гамәлгә ашыручы

затлар, региональ операторлар, төзүчеләр, күпфатирлы йорт белән турыдан-туры идарә итүне гамәлгә ашыручы күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләре булган затлар тарафыннан мәгълүмат урнаштыру тәртибенә карата таләпләр күпфатирлы йортта гомуми мөлкәтне ремонтлау эшләрен карап тоту һәм үтәү буенча хезмәтләр күрсәтү шартнамәләре төзелгән, күпфатирлы йортта урыннарның мондый милекчеләре тарафыннан торак-коммуналь хужалык системасында мәгълүмат урнаштыру хокукы бирелгән затлар;

күпфатирлы йортлардагы урыннардан инвалидларның файдалана алуын тәэмин итүгә таләпләр;

социаль файдаланудагы наем йортларында торак урыннары бирүгә таләпләр;

йорт эчендәге һәм (яисә) фатир эчендәге газ жиһазларын имин эксплуатацияләүгә һәм техник хезмәт күрсәтүгә карата таләпләр, шулай ук күпфатирлы йорттагы гомуми мөлкәткә караган вентиляция һәм төтен каналларын карап тоту таләпләре.

2) контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларның үтәлеше.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) булып тора:

контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмавы), алар кысаларында мәҗбүри таләпләр үтәлергә тиеш, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольдә тотучы затларга карата куела торган таләпләр, гамәлләр (гамәл кылмавы);

контрольдә тотылучы затларның, шул исәптән мәҗбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләрнең эшчәнлек нәтижәләре;

биналар, корылмалар, территорияләр, шул исәптән жир кишәрлекләре, предметлар һәм башка объектлар, аларны контрольдә тотылучы затлар файдалана һәм аларга карата мәҗбүри таләпләр куела.

1.4. "Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы" муниципаль берләшмәсе территориясендә муниципаль контроль Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Башкару комитетының Инфраструктура үсеше бүлеге тарафыннан башкарыла (алга таба – контроль органы (идарә, бүлек).

1.5. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне төзү юлы белән гамәлгә ашырыла:

контроль (күзәтү) чараларының бердәм реестры;

судка кадәр гаепләүнең мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмче системасы) (алга таба-судка кадәр гаепләүнең ярдәмче системасы);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системалары.

Контроль орган тарафыннан "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын контроль (күзәтчелек) органнарының мәгълүмати системаларын кулланып исәпкә алу алып барыла.

1.6. Контроль орган исеменнән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфаи затлар башкарырга хокуклы:

1) бүлек башлыгы;

2) бүлек башлыгы урынбасары;

3) бүлекнең баш белгече.

1.7. Контроль органының контроль чарасын үтәү турында карар кабул итүгә вәкаләтле булган йөкләмәле затлары булып контроль органының башлыгы, ә ул булмаган очракта - аның вазифаларын башкаручы зат (алга таба - вәкаләтле йөкләмәле затлар) санала.

1.8. Инспектор муниципаль контрольны гамәлгә ашыруда 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплылык йөкли.

1.9. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.10. Муниципаль контрольнең башкарылуы түләүсез нигездә алып барыла.

1.11. Контрольдә тотылучы затларга вазыйфаи затлар һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында мәгълүмат бирү әлеге гамәлләр һәм карарлар турында мәгълүматны контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада башкару өчен кулланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура арычылыгы белән контрольдә тотылучы затларга җиткерү юлы белән гамәлгә ашырыла, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы (алга таба — дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша.

1.12. Эшмәкәрлек эшчәнлеген үтәүче, контрольдә торучы зат булган граждан, идарәнең вазыйфалы затлары һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителгән карарлар турында, контроль органы адресына кәгазьдә документлар алу ихтыяҗы турында хәбәрнамә җибәргән очракта, яки контроль органында контрольдә торучы затның электрон почта адресы турында мәгълүмат булмаган һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә җибәрү мөмкинлеге булмаган очракта (әгәр затның бердәм идентификацияләү һәм аутентификацияләү системасында хисап язмасы булмаса яки ул бердәм идентификацияләү һәм аутентификацияләү системасында теркәлү процедурасын тәмамламаган булса), кәгазьдәге документларны җибәрү юлы белән хәбәрителә. Күрсәтелгән граждан контроль органына кәгазьдәге документларны җибәрү хокукына ия.

1.13. Контрольдәге зат түбәндәге очракларда тиешле рәвештә хәбәр ителгән дип санала:

1) белешмәләр контрольдәге затка хәзерге Билгеләмәнең 1.11 пунктына ярашлы тәкъдим ителде, шул исәптән аңа контроль органына контрольдәге зат тарафыннан тәкъдим ителгән һәм муниципаль контроль башкару вакытында мәгълүмати ресурсларга, мәгълүмати системасына кертелгән адрес буенча электрон почта аша җибәрелеп, хәзерге Билгеләмәнең 1.12 пунктында билгеләнгән очракларны исәпкә алмыйча. Контрольдәге затны мәгълүматландыру максатлары өчен контроль органы тарафыннан юридик затны, индивидуаль эшмәкәрне дәүләт теркәтү вакытында тәкъдим ителгән электрон почта адресы кулланыла ала;

2) белешмәләр көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең

бердәм порталы аша яки дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша, бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын тәмамлаган контрольдәге затлар адресына, мондый белешмәләренә җибәрү факты расланып, җибәрелде.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы белән идарә итү

2.1. Муниципаль контроль профилактик чараларны һәм контроль (күзәтчелек) чараларын сайлап алуны, аларның эчтәлеген (шул исәптән тикшерелә торган мәҗбүри таләпләр күләмен), интенсивлыгын һәм нәтиҗәләрен билгели торган зыян (зарар) китерү куркынычы белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.2. Күрсәткеч контроль үткәрү турында карар кабул итүдә һәм планыз контроль (күзәтү) чарасы төрен сайлауда зыян (зарар) китерү куркынычлыгын бәяләү максатында контроль органы мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычлыгы индикаторларын куллана.

2.3. Муниципаль контроль буенча мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге әлеге Нигезләмәгә 4 нче кушымтада беркетелгән

2.4. Муниципаль контроль чикләрендә планлы контроль (күзәтү) чаралары үткәрелми, контроль объектларының куркыныч категорияләренә күчкерелүе башкарылмый, куркыныч критерийлары билгеләнми. Контроль объектлары түбән куркыныч категориясенә кергән дип санала.

3. Муниципаль контрольны гамәлгә ашыру вакытында башкарыла торган профилактик чаралар, аларның төрләре

3.1. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычлыкларын булдырмау чаралары, контроль орган тарафыннан ел саен расланган Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычлыкларын булдырмау программасы (алга таба - зыян китерү куркынычлыкларын булдырмау программасы) буенча профилактик чаралар үткәреп башкарыла.

Зарар итү куркынычы булуын искәртү программасы тикшерерү органының, атап әйткәндә Татарстан Республикасы «Кама Тамагы муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба — тикшерерү органының рәсми сайты) урнаштырыла.

Контроль органы тарафыннан шулай ук зыян китерү куркынычларын үзәккә алу программасында күздә тоелмаган профилактик чаралар үткәрелә.

3.2. Контроль органы профилактик чаралар үткәргәндә, Федераль № 248-ФЗ законы белән билгеләнгән очракларда гына юридик затлар, индивидуаль эшмәкәрләр һәм гражданныр белән үзара эш алып бара.

ФДгәр 248-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, тикшереп торылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итә торган профилактик чаралар әлеге тикшереп торылучы затларның ризалыгы белән йә аларның инициативасы белән генә үткәрелә.

3.3. Профилактик чаралар үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә турыдан-туры ачык

куркыныч тудыруу яки мондый зыян китерелүе ачыкланса, инспектор контроль чараларын үткөрү турында карар кабул итү өчен, бу хактагы мэгълүматны идарэнең вэкалэтле вазыйфай затларына кичекмэстэн жибэрэ.

3.4. Муниципаль контрольне гамэлгэ ашырганда контроль органы түбэндэге профилактик чаралар төрлэрен үткэрэ:

- 1) мэгълүмат бирү;
- 2) кисэтү игълан итү;
- 3) консультация бирү;
- 4) профилактик визит.

3.4.1. Контроль органы, контрольдэ торучы затларны һәм башка мәнфэгатьле затларны Федераль № 248-ФЗ законының 46 нчы мэдэсе белән билгелэнгән тэртиптэ, мәжбүри талэплэрне үтэү мәсьэлэлэре буенча мэгълүмат бирэ .

3.4.2. Мәжбүри талэплэрне бозуга юл куймау турында кисэтү (алга таба – кисэтү) Россия Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзэтчелек) органы куллана торган документларның типовой формалары турында» 2021елның 31 мартындагы 151номерлы боерыгы (алга таба – Россия Икътисади үсеш министрлыгының 151 номерлы боерыгы) белән расланган форма буенча төзелэ

Күзэтү органы тарафыннан күзэтэ торган затка Федераль законның 49 нчы маддэсе нигезендэ 248-ФЗ кисэтү игълан ителгән очракта, күзэтэ торган зат кисэтүне алган көннән башлап 10 көн эчендэ бу кисэтүгэ каршы кире карау белән чыга ала.

Кисэтүгэ каршы кире карау кэгазъ йөзендэ почта жибэрүе аша, яки кисэтүдэ күрсәтелгән күзэтү органының электрон почта адресына электрон документ рэвешендэ, яки бердәм дэүлэт (муниципаль) хезмэтлэре (функциялэре) порталы һәм (яки) төбэк дэүлэт һәм муниципаль хезмэтлэре порталы ярдэмендэ, яки кисэтүдэ күрсәтелгән башка ысуллар белән жибэрелэ.

Кисэтүгэ каршы кире карау түбэндэгелэрне үз эченэ алырга тиеш:

а) күзэтэ торган зат – физик затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булган очракта), яшэү урыны турында мэгълүматлар, яки күзэтэ торган зат – юридик затның атамасы, урнашу урыны турында мэгълүматлар, шулай ук Жавап жибэрелергэ тиешле контактлы телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) (булган очракта) һәм почта адресы;

б) мондый кисэтүне жибэргән вазифай зат һәм кисэтү турында мэгълүматлар;

в) контрольдэ тотылучы зат белән каршылыкта булу сэбэплэре (үтенечтэ күрсәтелгән сэбэплэрне раслаучы мэгълүматлар һәм/яки документлар белән бергэ).

Эгэр контроль ителүче зат тапшырган мэгълүматлардан һәм/яки документлардан бу нигезлэмэнең 19 нчы пункттының "а" һәм/яки "б" пунктчаларында күрсәтелгән мэгълүматларны ышанычлы рэвештэ ачыкый алмаса, каршы килү контроль (күзэтү) органына кергән көннән башлап 3 эш көне эчендэ каралмыйча, каралмау сэбэплэре һәм дэрес мөрэжэгать итү тэртибе ачыклану белән контроль ителүче затка кайтарыла.

Кисэтүгэ карата каршылыктар контроль (күзэтчелек) органының вазыйфай затлары тарафыннан мондый каршылык контроль (күзэтчелек) органына кергән көннән алып 15 эш көне эчендэ карала.

Контроль (күзэтчелек) органы кисэтүгэ карата каршылыкны карау нэтижелэре буенча түбэндэге карарларның берсе кабул ителэ:

- а) кисәтүне үзгәрешсез калдыру турында;
- б)) кисәтүне гамәлдән чыгару турында.

Кабул ителгән карар турындагы мәгълүмат аны кабул иткән көннән алып бер эш көне эчендә кисәтүгә каршы булган контрольдә тотылуы затка җибәрелә.

3.4.3. 1.6 нчы пунктта күрсәтелгән вазыйфалы зат иганә ителгән затларны аларның язма мөрәҗәгатә буенча (2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы "Россия Федерациясе гражданның мөрәҗәгатыләр карау тәртибе турында" Федераль законы белән билгеләнгән вакыт эчендә) яисә телефон аша, видео-конференция элементәсе яки шәхси кабул вакытында контроль (күзәтчелек) чарасы яки җәмәгать чарасы башкару вакытында аңлатма бирә. Консультациягә язу һәм язма консультацияләр үткәрү бердәм дәүләт (муниципаль) хезмәтләре (функцияләре) порталы ярдәмендә башкарыла ала.

1.6 нчы пунктта күрсәтелгән контроль (күзәтчелек) органы вазыйфалы затлары түбәндәге мәсьәләләр буенча, шул исәптән язма рәвештә, консультацияләр үткәрә:

а) әлеге нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә үтәлеше муниципаль контроль предметы булган мәҗбүри таләпләрне куллану;

б) контрольдә тотылуы затлар әлеге нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә үтәлеше муниципаль контроль предметы булган мәҗбүри таләпләрне үтәү өчен гамәлгә ашырырга тиешле кирәкле оештыру һәм (яисә) техник чараларда;

в) муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.

Контроль органы үткәрелгән консультацияләргә исәпкә алу журналында язма ясый, аның формасы контроль органы тарафыннан раслана.

Консультацияләү контроль (күзәтчелек) органы вазыйфай заты тарафыннан телефон аша, видео-конференция-элементә аша, "Инспектор" мобиль кушымтасын куллану юлы белән, шәхси кабул итүдә яки профилактик чара, контроль (күзәтчелек) чаралары үткәргәндә башкарыла ала.

3.4.4. Профилактик визит 1.6 нчы пунктта күрсәтелгән контроль (күзәтчелек) органы вазыйфай затлары тарафыннан профилактик әңгәмә формасында контрольдә тотыла торган зат эшчәнлегә үткәрелә торган урында яки видео-конференция-элементә яки "Инспектор" мобиль кушымтасын куллану юлы белән үткәрелешә.

Профилактик визит вакытында контрольдә тотыла торган зат аның эшчәнлегенә яки ана караган контроль объектларына куела торган мәҗбүри таләпләр турында, 1.2 нче пунктта күрсәтелгәнчә, муниципаль контрольның предметына кертелгән таләпләр арасынан, хәбәр ителә, ә 1.6 нчы пунктта күрсәтелгән контроль органы вазыйфай затлары контроль объекты белән танышуны башкара һәм контрольдә тотыла торган затның мәҗбүри таләпләрне үтәү дәрәҗәсен бәяли.

Профилактик визит контроль (күзәтчелек) органы инициативасы буенча (мәҗбүри профилактик визит) яисә контрольдә тотыла торган зат инициативасы буенча үткәрелешә.

3.4.4.1. Профилактик визитлар контрольдә тотыла торган зат инициативасы буенча 52.2 нче статьяга Федераль 248-ФЗ номерлы законны нигезендә үткәрелешә.

4. Профилактик визитны үткәрүдән баш тарту турындагы карар түбәндәге очракларда кабул ителә:

- 1) контрольдә тотылган заттан гаризаны кире алу турында хәбәр килү;

2) кабат гариза бирелгән көннән алты ай элек профилактик визит үткәрү, контрольдә тотылган затның эшчәнлек урынында булмавы яки контрольдә тотылган затның башка гамәлләре (гамәл кылмаулары) сәбәпле, профилактик визит үткәрү мөмкин булмау;

3) гариза бирелгән көннән бер ел элек контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан элекке гариза буенча профилактик визит үткәрелү;

4) гаризада контроль (күзәтчелек) органы хезмәткәрләре яки аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм милкенә каршы әдәпсез яки хурлаучы сүзләр, янаулар булу;

5) контрольдә тотылган затның бу статьяның 1 нче өлешендә күрсәтелгән шартларга туры килмәве.

3.4.4.2. Муниципаль контроль кысаларында мәҗбүри профилактик визит 248-ФЗ номерлы Федераль законның 52.1 нче статьясында күрсәтелгән очрақларда үткәрелә.

Мәҗбүри профилактик визитны үткәрүдән контрольдә тотылган затның баш тартуы каралмаган. Мәҗбүри профилактик визит үткәрү турында контрольдә тотылган затка, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 нче статьясының 5 нче өлешендә билгеләнгән тәртип буенча, визит башланганчы унбиш көннән иртәрәк белдерелә.

4. Муниципаль контроль кысаларында үткәрелә торган контроль чаралары

4.1. Контроль чаралары. Гомуми мәсьәләләр.

4.1.1. Муниципаль контроль орган тарафыннан түбәндәге планнан тыш контроль чараларын үткәрүне оештыру юлы белән гамәлгә ашырыла:

документаль тикшерү, күчмә тикшерү, инспекция визиты, рейдлы карау - контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлектә;

мәҗбүри таләпләрне үтәүне күзәтү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлек түбәндәгеләрдән тора:

инспектор һәм контрольдә тотыла торган зат яки аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры бәйләнеш);

документлар, башка материалларны сорату;

контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында инспектор булу (гомуми файдаланудагы җитештерү объектларында инспектор булу очрақларыннан тыш).

4.1.3. Контрольдә тотыла торган зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә башкарыла торган планнан тыш контроль чаралар контроль орган тарафыннан түбәндәге нигезләр буенча үткәрелә:

1) "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турында яисә зыян китерү куркынычы турында мәгълүматлар булу;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру турындагы йөкләмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрнең ачыкланган бозуларын бетерү турында контроль органы карарын үтәү вакытының тәмамлануы – 248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясы 1 өлеше белән билгеләнгән очрактарда;

5) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

6) контрольдә тотылучы затның мәжбүри профилактик визит уздырудан читләшүе.

Әгәр үзара бәйләнешсез контроль чараларыннан тыш, планнан тыш контроль чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый килешүдән соң үткәрелә.

Планнан тыш үзара бәйләнешсез контроль чаралары контроль органының вәкаләтле вазыйфай затлары биремнәре, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очрактарда, контроль органының эш планындагы биремнәренә дә кертеп, инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

4.1.4. Контрольдә затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган чаралардан тыш, планнан тыш контроль чаралары, инспектор һәм контроль чарасын үткәрүгә җәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләр башкару юлы белән үткәрелә:

- 1) карау;
- 2) алдан карау;
- 3) сораштыру;
- 4) документларны таләп итү;
- 5) язма аңлатма алу;
- 6) инструменталь тикшерү;
- 7) экспертиза.

4.1.4.1. Карау. Карау инспектор тарафыннан контрольдә тотучы зат яки аның вәкиле катнашында башкарыла.

Карау вакытында, мәжбүри таләпләрне бозу очрактары ачыкланган очракта, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен фотосүрәتكә, аудио- һәм видеоязмага, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

4.1.4.2. Тикшерү. Тикшерү инспектор тарафыннан контрольдә тотучы зат яки аның вәкиле катнашында һәм (яки) видеоязма кулланып башкарыла.

Тикшерү нәтиҗәләре буенча инспектор тарафыннан тикшерелгән бүлмәләрнең (бүлекчәләрнең), транспорт чараларының, продукциянең (товарларның) исемлеген, шулай ук контроль (күзәтү) чарасы өчен әһәмияткә ия булган тикшерелгән объектларның төре, саны һәм башка идентификацион билгеләрен кертә торган тикшерү протоколы төзелә.

Тикшерү ерактагы үзара эшләү чараларын, шул исәптән видео-конференция-связе аша, шулай ук видео контроль турында положениедә каралган очрактарда «Инспектор» мобиль кушымтасын кулланып башкарыла ала.

4.1.4.3. Сораштыру. Сораштыру нәтиҗәләре сораштыру беркетмәсендә теркәлә, ул үзе баян иткән белешмәләрнең дөрөсләген раслаучы сораштырылучы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль (күзәтү) чарасы өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль (күзәтү) чарасы актында күрсәтелә.

Сораштыру-сораштыру дистанцион аралашу чараларын, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук "Инспектор" мобиль кушымтасын кулланып алып барылырга мөмкин.

4.1.4.4. Документларны таләп итү. Контроль чарасын үткәрү барышында инспектор контрольдәге затка контрольдәге зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү өчен кирәкле һәм (яки) әһәмиятле булган документларны һәм (яки) аларның күчермәләрен, шул исәптән фотосурәтләр, аудио һәм видеоязмалар, мәгълүмат базалары, мәгълүмат банкларын, шулай ук электрон мәгълүматны йөртү чараларын тапшыру турында таләпне күрсәтергә (җибәрергә) хокуклы.

Контрольдәге зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта кирәкле документларны контроль органга җибәрә яки кичекмәстән язма рәвештә үтенеч белән инспекторга, документларны билгеләнгән срокта тапшыру мөмкин булмау сәбәпләрен һәм кирәкле документларны тапшырырга мөмкин булган срокны күрсәтеп, хәбәр итә.

Фотога төшерү, аудио һәм видеоязма материалларына, мәгълүмат базаларына, мәгълүмат банкларына, шулай ук электрон мәгълүмат йөртү чараларына логин һәм пароль рәвешендә, документар тикшерү вакытына контроль чараларын үткәрү өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокукы бирелә.

4.1.4.5. Язма аңлатмалар алу. Инспектор тарафыннан контрольдәге заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан язма аңлатмалар соратып алынырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланган датага кадәр ике эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор контрольдәге затларның, аларның вәкилләренең, шаһитларның сүзләреннән язма аңлатмаларны үз кулы белән төзәргә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булса текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләрен дөрес язганлыгын билгеләп үтәләр һәм документны, аның төзелү датасын һәм урынын күрсәтеп, имзалайлар.

4.1.4.6. Инструменталь тикшерү. Инструменталь тикшерү махсус җиһазларда эшләргә, техник приборлардан файдалануга рөхсәт алган инспектор яки белгеч тарафыннан башкарыла.

Инструменталь тикшерү нәтиҗәләре буенча инспектор яки белгеч тарафыннан инструменталь тикшерү беркетмәсе төзелә, анда аның төзү датасы һәм урыны, инспекторның яки белгечнең вазыйфасы, фамилиясе һәм инициаллары, контрольдә тотыла торган зат турында белешмәләр, тикшерү предметы, кулланылган махсус җиһазлар һәм (яки) техник приборлар, инструменталь тикшерү методикалары, инструменталь тикшерү нәтиҗәләре, инструменталь тикшерү үткәргәндә контрольдә тотылырга тиешле күрсәткечләрнең нормальләштерелгән күрсәткече, һәм бу күрсәткечләрнең билгеләнгән нормаларга туры килүе турында нәтиҗәләр, инструменталь тикшерү нәтиҗәләрен бәяләү өчен әһәмияткә ия башка белешмәләр күрсәтелә.

4.1.4.7. Экспертиза. Экспертиза контроль орган кушуы буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контроль чарасы уздыру барышында да, шулай ук эксперт яки эксперт оешмасы эшчәнлегә үткәрелү урынында да үткәрелергә мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм контроль орган белән эксперт яки эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча һәр конкрет очракта аерым билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.1.5. Контрольдә булган зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чарасын үткәрү өчен, Минэкономразвитие Росииның 151нче санлы боерыгы белән расланган форма буенча 248-ФЗ санлы Федераль законның 64нче маддәсенәң 1нче өлешендә каралган мәгълүматлар күрсәтелгән, вәкаләтле хакимиятле зат тарафыннан кул куелган контроль органы карары кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, урынга чыгып тикшерүне үткәрүгә карата әлеге Төп кагыйдәнең әлеге астагы пунктының беренче абзацында каралган контроль чарасын үткәрү турында карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль органының контроль чараларын үткәрү турындагы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, контроль органы контроль чараларын үткәрүгә билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән һәм контроль чараларын үткәрүгә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны, эксперт оешмаларын жәлеп итә.

4.1.7. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чарасын үткәрү тәмамлангач, инспектор Минэкономразвитие Росииның 151нче санлы боерыгы белән расланган форма буенча контроль чарасы актын (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылганлыгы, аны нинди норматив хокукый акт һәм аның нинди структур берәмлеге белән билгеләнгәнлеге күрсәтелә.

Ачыкланган бозу контрольдә тотылучы зат белән үзара элементне күздә тоткан контроль чарасы тәмамланганчы бетерелгән очракта, актта аның бетерелүе факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар һәм башка материаллар актка теркәлә.

4.1.9. Актны рәсмиләштерү, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе билгеләнмәгән булса, мондый чара тәмамланган көнне контроль чарасы үткәрелү урынында башкарыла.

4.1.10. Контроль чараларын үткәргәндә, инспектор фототөшерү, аудио- һәм видеоязма, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын куллана ала.

Контроль (күзәтү) чараларын үткәргәндә, фотога төшерү, аудио- һәм видеоязма, навигатор, мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын куллану ихтыяжлыгы турындагы карарны контроль (күзәтү) чарасын үткәрүгә вәкаләтле булган вазифалы зат үзлегеннән кабул итә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның һәрбер ачыкланган бозуының дәлилләрен фотога төшерү һәм видеоязма ярдәмендә теркәү, урынлыкка яки стационар юнәлеш билгеләре (биналар, төзелешләр, корылмалар, башка объектлар) белән бәйләп башкарыла.

Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү һәм видеоязманы куллану, Россия Федерациясе кануннары таләпләрен исәпкә алып башкарыла.

4.1.11. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серләренә тәшкит иткән контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.1.12. 2025 елның 31 декабренә кадәр муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында контроль орган тарафыннан документлар әзерләү, контрольдә

тотыла торган затларга контроль органның хезмәт кешеләре тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителгән карарлар турында хәбәр итү, документлар һәм контрольдә тотыла торган затлар белән белешмәләр алмашу кәгазь йөзөндә башкарыла ала.

4.1.13. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотылуучы зат әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять җибәрергә хокуклы.

4.2. Документар тикшерү

4.2.1. Документар тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 72 нче статьясы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Документар тикшерү дигәндә контроль орган урнашкан урында уздырыла торган контроль чара аңлашыла, аның предметы булып аларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган контрольдә тотылуучы затлар документларындагы, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм контроль органның мәҗбүри таләпләрен һәм карарларын үтәүгә бәйле документлардагы белешмәләр генә тора.

Документар тикшерү барышында контрольдә тотылуучы затларның контроль орган карамагында булган документлары, алдагы контроль чаралары нәтижәләре, административ хокук бозулар турындагы эшләрне карау материаллары һәм муниципаль контрольнең әлеге контрольдә тотылуучы затларга карата башкарылган нәтижәләре турындагы башка документлар карала.

4.2.2. Әгәр контроль орган карамагында булган документлардагы белешмәләрнең дәрәҗәсигә нигезле шик тудырса яки бу белешмәләр контрольдә тотылуучы зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, контроль орган контрольдә тотылуучы зат адресына документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Әлеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотылуучы зат контроль органга таләптә күрсәтелгән документларны җибәрергә тиеш.

4.2.3. Документар тикшерү үткәрү вакыты ун эш көненнән артмаска тиеш.

Документар тикшерү үткәрү вакытының исәпкә алуы түбәндәге вакыттан туктатыла:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотылуучы затка документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны соратып алу таләбен җибәргәннән алып таләптә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы үткән вакыт;

2) контрольдә тотылуучы затка контроль органның мәгълүматын җибәрү: контрольдә тотылуучы зат биргән документларда хаталар һәм (яки) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органында булган һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләргә туры килмәве турында һәм күрсәтелгән язма аңлатмаларны контроль (күзәтчелек) органына тапшырганчы, кирәкле язма аңлатмаларны тапшыру таләбе.

4.2.4. Документар тикшерү барышында кылына торган контроль (күзәтчелек) гамәлләре исемлегә:

1) язма аңлатма алу;

- 2) документлар соратып алу;
- 3) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләре 4.1.4 нче астыпунктына ярашлы рәвештә башкарыла.

Документар тикшерү үткәргәндә, контроль органы контрольдәгә заттан документтар тикшерү предметына карамый торган белешмәләр һәм документлар, шулай ук әлеге орган тарафыннан башка органнардан алырга мөмкин булган белешмәләр һәм документлар таләп итәргә хокуклы түгел.

4.2.5. Акты төзү контроль чаралары тәмамланганнан соң, әлеге Үтәрмәкнең 4.1.7 нче астыпунктында билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

4.2.6. Акт контроль органы тарафыннан контрольдәгә затка, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 нче статьясында билгеләнгән тәртиптә, документтар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән соңга калмыйча җибәрелә.

4.2.7. Планнан тыш документтар тикшерү, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 нче статьясының 1 нче өлешенең 3, 4, 6, 8 нче пунктларына ярашлы рәвештә үткәрелгән очрактан башка, прокуратура органнары белән килешеп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.3. Күчмә тикшерү

4.3.1. Күчмә тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 нче статьясы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Күчмә тикшерү дип, контрольдә тотылучы билгеле бер зат белән үзара эшләү юлы аша, аның мәҗбүри таләпләргә ризалыгын, шулай ук контроль органы карарларын үтәвен бәяләү максатында үткәрелүче контроль чарасы аңлашыла.

4.3.2. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллеләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яки контроль объектының урнашкан (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

4.3.3. Күчмә тикшерү дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып, шул исәптән видео-конференц-элементә ярдәмәндә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасын кулланып башкарылырга мөмкин.

Күчмә тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) контроль органы карамагындагы яки ул соратып алган документларда һәм контрольдә тотылучы затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгын һәм дөрөсләген раслау;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки) кулланылучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.3.2 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча, эшчәнлегенең, гамәлләренең (гамәл кылмавының) һәм контроль чараларының башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләр кылуның мәҗбүри таләпләргә туры килүен бәяләү.

4.3.4. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп, аны 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенең 3, 4, 6, 8 пунктлары, 3 өлеше һәм 66 статьясындагы 12 һәм 12.1 өлешләре нигезендә үткәрү очрактарынан тыш, үткәрелергә мөмкин.

4.3.5. Контроль орган күчмә тикшерү үткәрү турында контрольдә тотылучы затка, күчмә тикшерүне үткәрү турындагы карарның күчермәсен җибәрү юлы белән, ул башланганчыга кадәр егерме дүрт сәгатәтән дә соңга калмыйча, хәбәр итә.

Инспектор күчмә тикшерү уздырганда контрольдә тотылучы затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклығын, күчмә тикшерү үткәрү турындагы карарның күчermәсен күрсәтә, шулай ук контроль (күзәтчелек) чараларның Бердәм реестрындагы исәп номерын хәбәр итә.

4.3.6. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы ун эш көненнән артмый.

Бер кече бизнес субъектына карата күчмә тикшерү барышындагы гомум үзара энәлегү вакыты кече предприятие өчен илле сәгатътән, микропредприятие өчен унбиш сәгатътән артмый. Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген алып баручы оешмага карата күчмә тикшерүне үткәрү вакыты оешманың һәрбер филиалы, вәкиллеге, аерым структур бүлекчәсе яки производство объекты буенча аерым билгеләнә.

4.3.7. Күчмә тикшерү барышында рөхсәт ителгән контроль (күзәтчелек) гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) алдан карау;
- 3) документлар соратып алу;
- 4) язма аңлатма алу;
- 5) инструменталь тикшерү;
- 6) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләре 4.1.4 нче астыпунктына җаваплы рәвештә башкарыла.

4.3.8. Акт рәсмиләштерү контроль чаралары тәмамланганнан соң, әлеге Нигезләмәнең 4.1.7 нче астыпунктында билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеоязма үткәрү турындагы мәгълүмат актта чагылдырыла.

Дистанцион багланьш чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлементә аша күчмә тикшерү үткәрелгән очракта акт рәсмиләштергәндә, Нигезләмәнең әлеге астыпунктының икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.3.9. Контрольдә тотылучы затның урнашкан (эшчәнлек алып бару) урынында булмавы сәбәпле, яки контрольдә тотылучы зат эшчәнлегенең фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, яисә күчмә тикшерүне үткәрү яки тәмамлау мөмкинлеге булмауга китергән контрольдә тотылучы затның бүтән гамәлләре (гамәл кылмаулары) белән бәйле рәвештә күчмә тикшерү үткәрү мөмкин булмаган очракта, инспектор сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерү үткәрү мөмкин булмау турында акт төзи һәм контрольдә тотылучы затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 нче статьясының 4 һәм 5 нче өлешләрендә билгеләнгән тәртиптә контроль чаралары үткәрү мөмкин булмау турында хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткәрүнең күрсәтелгән чоры кысаларында күчмә тикшерү тәмамланганчы теләсә нинди вакытта контроль гамәлләре кылырга хокуклы.

4.3.10. Контрольдә тотылучы затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин контроль органга түбәндәге очракларда контроль чаралар үткәргәндә булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы:

- 1) вакытлыча эшкә сәләтсезлек;
- 2) суд, хокук саклау органнары, Военная комиссариатларга чакырылу (хәбәрнамә, повестка) буенча килү зарурлығы;

3) Россия Федерациясе Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар үткәргәндә булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чаралары сайлану;

4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат кергәндә, контроль чаралар үткәрү контроль органы тарафыннан индивидуаль эшқуар һәм гражданинның әлегә мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә.

4.4. Инспекция визиты

4.4.1. Инспекция визиты 248-ФЗ номерлы Федераль законның 70 нче статьясы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Инспекция визиты астында конкрет контрольдә тотыла торган зат һәм (яисә) башкарма объектынның хужасы (кулланучы) белән үзара хезмәттәшлек итү юлы белән уздырыла торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.4.2. Инспекция визиты контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яисә күзәтчелек объектынның урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

Инспекция визиты үзара дистанцион аралашу чараларын кулланып, шул исәптән видео-конференц-элементә ярдәмендә, шулай ук "Инспектор" мобиль кушымтасын кулланып үткәрелергә мөмкин.

4.4.3. Инспекция визиты барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләр кылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) язма аңлатма алу;
- 4) Инструменталь тикшерү.

5) контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә контроль объектынның булу (эшчәнлек алып бару) урынында мәжбүри таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны таләп итү.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләре 4.1.4 пунктчасына туры китереп башкарыла.

4.4.4. Инспекция визиты контрольдә тотылучы затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә.

Бер эшчәнлек гамәлгә ашыру урынында яки бер житештерү объектында (территориядә) инспекция килүен үткәрү срогы бер эш көненнән артмый.

4.4.5. Планнан тыш инспекция визиты, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясының 1 өлешендәге 3, 4, 6, 8 пунктларына, 3 өлешенә һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.5. Рейд тикшерүе

4.5.1. Рейд тикшерүе 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Рейдлы тикшерү дигәндә житештерү объектларыннан файдалану (эксплуатацияләү) буенча мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла, анда берничә

контрольдә тотылучы зат урнашкан территориядәге берничә зат ия була, файдалана яисә идарә итә.

4.5.2. Рейдлы тикшерү дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып, шул исәптән видео-конференц-элементә ярдәмендә, шулай ук "Инспектор" мобиль кушымтасын кулланып башкарылырга мөмкин.

4.5.3. Рейдлы тикшерү җитештерү объектына ия булу, аннан файдалану, идарә итүне гамәлгә ашыручы контрольдә торучы теләсә кайсы затларга карата үткәрелә

4.5.4. Рейдлы тикшерү барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) алдан карау;
- 3) сораштыру;
- 4) язма аңлатма алу;
- 5) документлар соратып алу;
- 6) Инструменталь тикшерү;
- 7) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләре 4.1.4 пункты буенча башкарыла.

4.5.5. Рейдлы тикшерүне үткәрү срогы ун эш көненнән артык була алмый. Рейдлы тикшерүне үткәрү чорында бер контрольдә тотылучы зат белән элементәнең срогы бер эш көненнән артык була алмый.

Әгәр бер җитештерү объектында берничә контрольдә тотылучы зат эшчәнлегә алып барылса, бер контрольдә тотылучы зат белән элементәнең срогы бер эш көненнән артык булырга мөмкин, әгәр бу федераль контроль төре турындагы законда күрсәтелгән булса.

4.5.6. Рейд тикшерүе барышында инспекторлар җитештерү объектларында булган затлар белән хезмәттәшлек итәргә хокуклы.

Җитештерү объектларына ия, алардан файдалана яки идарә итә торган контрольдә тотылучы затлар рейд барышында инспекторларның рейдлы тикшерү үткәрү турында карарда күрсәтелгән җитештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз керә алуын тәэмин итәргә тиеш.

4.5.7. Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәҗбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, рейд тикшерүе үткәрелгән урында инспектор мәҗбүри таләпләрне бозган һәр контрольдә тотылучы затка карата контроль (күзәтү) чарасы актын төзи.

4.5.8. Рейд тикшерүе бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенәң 3, 4, 6, 8 пунктларына, 3 өлешенә һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры килгән очраklar керми.

4.6. Мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (иминлек мониторингы)

4.6.1. Мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (иминлек мониторингы) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Контроль органы мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәткәндә, контроль органында булган контроль объектлары турындагы мәгълүматларны җыя, анализлый. Бул мәгълүматларга ведомствора мәгълүмат

альшу барышында килгән мәгълүматлар, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдәге затлар тарафыннан тәкъдим ителгән мәгълүматлар, шулай ук дәүләт мәгълүмат системаларында саклана торган мәгълүматлар, «Интернет» челтәреннән алынган мәгълүматлар, башка һәркем өчен ачык булган мәгълүматлар, шулай ук фото- һәм кинотөшерү, видеоозма функцияләре булган, автоматик режимда эшләүче техник хокук бозуларны теркәү чаралары кулланып алынган мәгълүматлар керә.

4.6.2. Мәжбүри таләпләр үтәлешен күзәтү (иминиятне күзәтү) контроль чараларын үтәү буенча бирем нигезендә алып барыла, ул йомышлы хезмәткәр тарафыннан Житәкчелекнең бу Йөрәк карарының 1 нче өстәмәсендәге форма буенча раслана һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданныр белән аралашмыйча алып барыла.

4.6.3. Әгәр мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлыкны мониторинглау) барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яки зыян (зарар) китерү куркынычы фактлары, мәжбүри таләпләрне бозу, мәжбүри таләпләрне бозуга әзерлек яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында мәгълүмат ачыкланса, контроль органы тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль чарасын үткәрү турында карар;

2) кисәтү игълан итү турында карар;

3) контроль төре турындагы федераль законда мондый мөмкинлек күрсәтелгән очракта, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 1 пунктында каралган тәртиптә ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү турында карар;

4) контроль төре турындагы федераль законда мондый мөмкинлек күрсәтелгән очракта, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлеше нигезендә контроль төре турындагы федераль законда билгеләнгән карар.

4.6.4. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 87 статьясындагы 2 өлеше белән билгеләнгән очрактан тыш, мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турындагы кисәтү игълан ителгәндә, элементсез контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрү нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) чарасы акты төзелә.

4.7. Күчмә тикшерү

4.7.1. Күчмә тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.7.2. Урынга барып тикшерү Идарәнең вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә раслана торган юридик затлар, индивидуаль эшқуарлар һәм гражданныр белән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар үткәрүгә йөкләмә нигезендә үткәрелә.

4.7.3. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллеләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны, гражданныр эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

4.7.4. Күчмә тикшерү барышында керү һәркем өчен мөмкин булган (керү аерым кешеләр өчен чикләнмәгән) житештерү объектларында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләре башкарылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып);
- 3) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләре 4.1.4 пунктының астыпунктына туры китереп гамәлгә ашырыла.

4.7.5. Күчмә тикшерү контрольдә торучы затка мәгълүмат бирмичә уздырыла.

4.7.6. Контрольдә торучы зат белән аралашмый үткәрелгән күчмә тикшерү тәмамланганнан соң, инспектор юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданның белән аралашмый үткәрелгән контроль чарасы актын әлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымтадагы форма буенча төзи.

4.7.7. Күчмә тикшерү нәтижеләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.8.1 пунктының астыпунктының өченче абзацында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.7.8. Федераль № 248-ФЗ законының 87 нче статьясының 2 нче өлеше белән билгеләнгән очраклардан тыш, элементсез контроль (күзәтү) чарасы үткәрү нәтижеләре буенча контроль (күзәтү) чарасы акты мәҗбүри таләпләрне бозу кабул ителмәве турындагы кисәтү игълан ителгәндә төзелә.

4.8. Контроль органы тарафыннан контроль чаралары нәтижеләре буенча күрелә торган чаралар

Контроль чараларның

4.8.1. Контроль орган контроль чарасы үткәргәндә контрольдә тотылучы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәҗбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольдә тотыла торган затка ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмә (алга таба - күрсәтмә) бирергә, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, ләкин алты айдан да артык түгел (документар тикшерү уздырганда күрсәтмә контрольдә тотыла торган затка документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә), шулай ук контроль рәвеше турында федераль законда каралган башка чаралар;

2) контроль чарасы үткәргәндә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданның, оешманың эшчәнлегенә, алар житештергән һәм гамәлгә керткән товарлар, башкарган эшләр, күрсәткән хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнең турыдан-туры куркынычы барлыкка китерелгәнлегенә яисә мондый зыян (зарар) китерелгәнлегенә ачыкланса, муниципаль контроль объектларын эксплуатацияләүне тыю турында таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнең булдырылмавы яки аның китерелүенең туктатылуы буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, гражданның, оешманың закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булуы һәм аны булдырмау

чаралары турында мәгълүматны теләсә нинди мөмкин булган ысул белән җиткерергә;

3) контроль чарасы барышында җинаять яки административ хокук бозу билгеләре ачыкланса, үз компетенциясе чикләрендә тиешле мәгълүматны дәүләт органына җибәрергә яки тиешле вәкаләтләр булган очракта, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә;

4) ачыкланган мәҗбүри таләпләр бозуларын бетерүне, мәҗбүри таләпләр бозуларын кисәтүне, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган очракларны булдырмауны контрольдә тоту буенча чаралар күрергә; күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәҗбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать итүне дә кертеп, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрергә;

5) мәҗбүри таләпләрне үтәү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрү буенча рекомендация бирү мәсьәләсен карарга.

4.8.2. Күрсәтмәдә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90.1 маддәсендә билгеләнгән мәгълүматлар урнаштырыла.

4.8.3. Күрсәтмәнең үтәлү срогы чыкканчы, контрольдәге зат күрсәтмәнең үтәлеше турында, ачыкланган мәҗбүри таләпләр бозуларын бетерүне раслаучы документлар һәм мәгълүматлар кушып, контроль органына хәбәр итә.

4.8.4. Контрольдәге зат тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 4.8.1 билгесенең икенче абзацы нигезендә кабул ителгән карарның үтәлү срогы чыккач яки күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм мәгълүматларны контрольдәге зат тарафыннан тапшырганда, контроль органы карарның үтәлешен тәкъдим ителгән документлар, мәгълүматлар һәм алынган мәгълүматлар нигезендә бәяли.

4.8.5. Контроль органы карарының үтәлеше турындагы мәгълүмат тулы күләмдә контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә.

4.8.6. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм мәгълүматлар контрольдәге зат тарафыннан тәкъдим ителмәсә яки алар нигезендә карарның үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаса, контроль органы әлеге карарның үтәлешен документар тикшерү юлы белән бәяли.

Әгәр карар чыгымлы тикшерү, инспекцияле визит яки рейдлы карау нәтижәсендә кабул ителгән булса, аның үтәлешен бәяләү өчен чыгымлы тикшерү, инспекцияле визит яки рейдлы карау үткәрүгә рөхсәт ителә.

4.8.7. Әлеге Нигезләмәнең 4.8.6 пунктчасында каралган контроль чарасын үткәрү нәтижеләре буенча контроль органы карарның үтәлмәве яки тиешенчә үтәлмәве ачыкланса, ул кабат контрольдәге затка аны үтәүнең яңа срокларын күрсәткән кушаматны тапшыра.

Күрсәтелгән вакытларда күрсәтмә үтәлмәгәндә контроль орган чаралар күрә:

әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәҗбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать итүгә кадәр аның үтәлешен тәмин итү буенча;

ачыкланган хокук бозуларга юл куйган затларны гамәлдәге законнар нигезендә административ җаваплылыкка тарту буенча.

Контрольдә тотылучы затка йә аның законлы вәкиленә административ хокук бозу турында беркетмә төзү урыны һәм вакыты турында Россия Федерациясе законнары нигезендә хәбәр ителә.

5. Судка кадәр шикаять бирү

5.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган дип санаучы контрольдә тотылучы затлар контроль (күзәтчелек) органының вәкаләтле вазыйфай затлары һәм инспекторларның (алга таба шулай ук - вазыйфай затлар) түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

1) контроль (күзәтчелек) чараларын һәм мәжбүри профилактик визитлар уздыру турында карарлар;

2) ачылган бозылуларны бетерү турындагы контроль (күзәтчелек) чаралары һәм мәжбүри профилактик визитлар актлары, күрсәтмәләр;

3) контроль (күзәтчелек) чаралары һәм мәжбүри профилактик визитлар кысаларында контроль (күзәтчелек) органы вазыйфай затларының гамәлләре (гамәл кылмавы);

4) контрольдә тотылучы затларның гаризалары буенча мәжбүри профилактик визитлар үткәрүдән баш тарту турында карарлар;

5) әлеге Федераль законда каралган профилактик һәм (яисә) контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан контрольдә тотылучы затларга яки контроль объектларына карата кабул ителгән башка карарлар.

5.2. Контроль органы карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд шикаяте, бары тик судка кадәр шикаять бирелгәннән соң гына мөмкин, эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган гражданның тарафыннан карарларга, гамәлләргә (гамәл кылмауга) шикаять бирү очрақларыннан тыш.

5.3. Шикаять, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең Бердәм порталын һәм (яки) региональ порталларын кулланып, контроль органга электрон рәвештә контрольдә торучы зат тарафыннан тапшырыла.

Шикаятьне гражданның биргәндә, ул гади электрон имза яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Шикаятьне оешма биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә куела торган материаллар, шул исәптән фото- һәм видеоматериаллар, контрольдә торучы зат тарафыннан электрон рәвештә тапшырыла.

5.4. Контроль орган карарына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять контроль орган җитәкчесе (контроль орган җитәкчесе урынбасары) тарафыннан карала. Контроль орган җитәкчесенең гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять контроль орган җитәкчесе тарафыннан карала.

5.5. Шикаять контрольдә торучы зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль орган күрсәтмәсенә шикаять контрольдә торучы зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогын житди сәбәп аркасында уздырган очракта, шикаять биргән контрольдә торучы затның үтенечнамәсе буенча әлеге срок контроль орган тарафыннан торгызылырга мөмкин.

5.6. Шикаять биргән контрольдә тотыла торган зат, шикаять буенча карар кабул ителгәнче, аны кире ала ала. Бу очракта шул ук нигезләр буенча шикаятьне кабат жибәрү рөхсәт ителми.

5.7. Шикаятьтә контроль органының дәгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенеч булырга мөмкин.

5.8. Тикшерү органы житәкчесе (тикшерү органы житәкчесе урынбасары) шикаятьне теркәгәннән соң ике эш көннәннән дә сонгы калмыйча карар кабул итә:

1) контроль органының дәгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) контроль органының дәгъвалана торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мәгълүмат шикаять биргән контрольдә тотылучы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә жибәрелә.

5.9. Шикаять үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

1) карарына һәм гамәленә (гамәл кылмавына) дәгъвалана торган контроль органы исеме, вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны) турында белешмәләр, яки контрольдә тотылучы зат булган оешманың исеме, әлеге оешманың урнашу урыны турында белешмәләр, яки ышанычнамә буенча шикаять бирүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятьне карау вакытында үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыруның теләгән ысулы һәм аның буенча карар алуның теләгән ысулы;

3) контроль органның һәм (яки) аның вазыйфаи затының житештергән яки житештерә ала торган, шикаять биргән контрольдә тотылучы затның хокукларын бозуга китергән шикаять ителгән карары һәм (яки) гамәле (гамәл кылмавы) турында белешмәләр;

4) контрольдә тотылучы зат контроль органның карары һәм (яки) вазыйфаи затының гамәле (гамәл кылмавы) белән килешмәүнең нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдә тотылучы зат үз дәлилләрен раслаучы документларны (булган очракта) яки аларның күчермәләрен тәкъдим итә ала;

5) шикаять биргән контрольдә тотылучы затның таләпләре;

6) шикаять бирелгән контроль (күзәтчелек) чарасының яки мәжбүри профилактик визитның бердәм контроль (күзәтчелек) чаралары реестрындагы исәп номеры, әгәрә шикаять Федераль закон № 248-ФЗ ның 40 нчы маддәсенә 4 нче өлешендәге 1-3 нче пунктлары белән билгеләнгән нигезләр буенча бирелгән булса;

5.10. Шикаять контроль органның вазыйфаи затларының яки аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм милкенә карата әдәпсез яки хурлаучы гыйбарәләр, куркынычларны үз эченә алмаска тиеш.

5.11. Шикаять бирү, «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» Федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә, тиешле хокук бирелгән очракта, контрольдә тотылучы затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан башкарылырга мөмкин.

5.12. Контроль органның жітәкчесе (контроль орган жітәкчесенең урынбасары) шикаять алынған көннен биш эш көне эчендә шикаятьне караудан баш тарту турында қарар қабул итә, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 5.5 пунктында билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамланғаннан соң бирелгән һәм шикаять бирүгә жібәрелгән срокны торғызу турында үтенечнамәне үз эченә алмый;

2) шикаять бирү өчен юғалған срокны торғызу турындагы үтенечнамәне канәгатләндерүдән баш тартылды;

3) шикаять буенча қарар қабул ителгәнче, аны биргән контрольдә тотучы заттан шикаятьне кире алу турында гариза қилгән;

4) шикаятьтә қуелған мәсьәләләр буенча суд қарары бар;

5) әлек контроль органға шул ук контрольдә тотыла торған заттан шул ук нигезләрдә башка шикаять бирелгән;

6) шикаятьтә контроль органның вазыйфаи затларының, шулай ук аларның гаилә әғзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм милкенә қарата әдәпсез яки хурлаучы әйтелмәләр, янаулар бар;

7) әлек әлеге контрольдә тотыла торған затның шикаять белән қабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чығара торған шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартса һәм яңа дәлиләр яисә хәлләр қитерелмәсә;

8) шикаять тиешле булмаған органға бирелгән;

9) Россия Федерациясе қаннары нигезендә контроль орган қарарларына шикаять бирүнең суд тәртібе генә қаралған.

5.13. Әлеге Нигезләмәнең 5.12 пунктындагы 3-8 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судқа қадәр шикаять бирү нәтижәсе булып тормый һәм контроль органы қарарларына, вазыйфаи затларның гәмәлләренә (гәмәл қылмауларына) судтан шикаять бирү өчен нигез була алмый.

5.14.Шикаятьне қарағанда контроль органы «дәүләт мәғлүмат системасы турында» 2018 елның 482 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте Қарары белән расланған «Контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген автоматлаштыру буенча типовой қарар «Дәүләт мәғлүмат системасының судқа қадәр шикаять итү ярдәмче системасын алып бару қағыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судқа қадәр шикаять бирүнең мәғлүмати ярдәмче системасыннан файдалана.контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген автоматлаштыру буенча типовой қарар».

5.15.Шикаять контроль (күзәтү) эшчәнлегенә суд алды шикаләү ярдәмче системасында теркәлгән көннен башлап унбиш эш көне эчендә қаралырга тиеш.

5.16.Контроль органы шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан шикаять мәсьәләсенә қараған өстәмә мәғлүмат һәм документлар сорарға хоқуқлы. Контрольдә тотылучы зат күрсәтелгән мәғлүмат һәм документларны сорау жібәрелгәннен соң биш эш көне эчендә тәкьдим итергә хоқуқлы.

Шикаятьне қарау вақыты шикаять предметына қағылышлы өстәмә мәғлүмат һәм документлар тапшыру турында сорау жібәрелгәннен алып, аларны вәқаләтле орган алғанчыға қадәр, әмма сорау жібәрелгәннен соң биш эш көненнен дә артық түгел, туктатыла.

Контрольдә тотылучы заттан шикаять предметына қараған өстәмә мәғлүмат һәм документлар алынмау шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.17. Шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары яки аларга буйсынучы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат, шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнче, үз теләге белән шикаять предметына караган өстәмә материалларны тәкъдим итәргә хокуклы.

5.18. Кабул ителгән карарның законлылыгын һәм нигезлеген раслау һәм (яки) кылынган гәмәлнең (гамәл кылмау) бурычы контроль органга йөкләнә.

5.19. Шикаятьне карау нәтижәләре буенча контроль органы җитәкчесе (контроль органы җитәкчесе урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) шикаятьне канәгатьләндерми калдыра;
- 2) контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) контроль органы карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;

4) вазифале кешеләрнең гамәлләрен (гамәлсезлеген) хокуксыз дип таный һәм нигездә карар чыгара.

5.20. Кабул ителгән карарның нигезләнеше, аны үтәү вакыты һәм тәртибе булган контроль орган карары контрольдә тотылучы затның шәхси кабинетында дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең региональ порталында аның кабул ителгәннән соң бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы территориясендә
муниципаль торак контроль турында
нигезләмәнең 1нче кушымтасы

**Юридик затлар, шәхесләр эшмәкәрләр һәм ватандашлар белән элемтәдә булмыйча
контроль чараларын үткәрү биремнәң ФОРМАСЫ**

(муниципаль контроль органының исеме һәм урнашу урыны)

Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданның белән үзара хезмәттәшлексез контроль
чаралар үткәрүгә БИРЕМ

(төзү урыны)

« _____ » _____ 20__ ел.
(төзү датасы)

(төзү вакыты)

2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» Федераль законның 57 нче статьясы нигезендә, максатлар белән:

(чараны үткәрү максатын күрсәтегез)

ЙӨКЛИМ:

(контроль органының вазыйфай заты вазыйфасының атамасы, Ф.И.О.)
юридик зат белән үзара бәйләнеш булмыйча, контроль чарасы үткәрү,
шәхси эшмәкәрләр һәм ватандашлар, алар:

(контрольдә тотылучы затлар белән үзара бәйләнешсез тикшерү чарасының исеме)

Контроль чарасын үткәрү вакыты:

"___" _____ 20__ елдан "___" _____ 20__ елга кадәр

мәҗбүри таләпләрнең үтәлешенә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында.
карата: _____,

(тикшерелә торган объектның (эшненең) исеме күрсәтелә)

урнашкан: _____

(зиратның исеме, аның

урнашкан урыны (адресы)

(адресы һәм (яисә) кадастр (реестр) номеры (булган очракта))

аныкы булуыга: _____

(объектның кемнеке булуы һәм объектның хокукка ия булуы турында)
хокук иясенә (булган очракта))

«РАСЛЫЙМ»

(вазыйфасы)

(имза)

(Ф.И.О.)

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы территориясендә
муниципаль торак контроль турында
нигезләмәнең 2 нче кушымтасы

**Хокукый затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнарның катнашында
катнашмаган контроль чараларын үткәрү турында акт ФОРМАСы**

(муниципаль контроль органының исеме һәм урнашу урынының адресы)

Юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлексез
контроль чаралар үткәрү турында АКТ

(төзү урыны)

«___» _____ 20__ елы.
(төзү датасы)

(төзү вакыты)

Карата: _____

(тикшерү объектынның (өлгесенен) исеме күрсәтелә)

урнашкан: _____,
_____ (адрес һәм (яки) кадастр (реестр) номеры (булган очракта))
аныкы булучыга: _____

(объектның кемнеке булуы һәм объектның нигезендә хокукка ия булуы турында мәгълүматлар
хокук иясенә (булган очракта))

Кузәтү чаралары үткәрелде _____
(контрольдә тотылучы затлар белән үзара бәйләнешсез контроль чарасының исеме затлар)

нигезендә: _____
(контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итмичә контроль чараларын үткәрү нигезләрен күрсәтергә)

Үткәрелгән нәтижәсендә билгеләнгән: _____
(визуаль күренешнең тасвирламасы)

Башкарылган чаралар: _____
(Табигый, ясалма яктыртуда, көңдөз, кичен)

Түбәндәге теркәү чаралары кулланылды: _____
_____
(фото-, видеотеркәү коралларының исеме, булган очракта инвентарь номеры)

Актка кушымта: _____
(фотолар, документлар, аңлатмалар) _____ биттә.

Чаралар шаһитлар катнашында уздырылды:

1. _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)
2. _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Акт төзелде: _____
(Контроль органы вазыйфаи затының Ф.И.А. вазифасы)

« _____ » _____ 20 _____ ел _____
(дата) (имза)

Таныклык бирүчеләр:

1. _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

« _____ » _____ 20 _____ ел. _____
(көне, ае, елы) (имза)

2. _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

« _____ » _____ 20 _____ е. _____
(көне, ае, елы) (имза)

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контроль турында нигезләмәнең Знче кушымтасы

МУНИЦИПАЛЬ КОНТРОЛЬНЕҢ ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ ҺӘМ АЛАРНЫҢ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ, ИНДИКАТИВ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ

Төп күрсәткечләр	Максатчан күрсәткечләр
Мәҗбүри таләпләрне ачыкланган бозулар арасынан бетерелгән хокук бозулар проценты	70%
Контроль чаралар уздырганда муниципаль контроль органы һәм (яисә) аның вазыйфай затының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятләр проценты	1%
Контроль (күзәтчелек) чараларының юкка чыгарылган нәтиҗәләре проценты	1%
Тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтиҗәле контроль чараларының проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары проценты	95%
Административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларының муниципаль контроль органы тарафыннан чыгарылган карарларының гомуми саныннан проценты	0%

Индикатив күрсәткечләр

1.	Үткәрелгән чаралар параметрларын характерлаучы индикатив күрсәткечләр				
1.1.	Контроль (күзәтчелек) чараларын үтәү	$Ввн = (Рф / Рп) \times 100$	Ввн - планнан тыш тикшерүләр башкару Рф - планнан тыш үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.) Рп - планнан тыш тикшерүләр үткәрүгә күрсәтмәләр саны (бер.)	100%	Контроль органга кергән хатлар һәм шикәятләр
1.2.	Тикшерү (күзәтү) чаралары нәтиҗәләре буенча шикәятләр күтәрелгән вакыйгалар өлеше	$Ж \times 100 / Пф$	Ж – шикәятләр саны (бер.) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны	1%	
1.3.	Дәрес түгел дип табылган контроль (күзәтү) чаралары өлеше	$Пн \times 100 / Пф$	Пн - гамәлдә түгел дип табылган тикшерүләр саны (берәмлек). Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.)	0%	
1.4.	Контроль (күзәтү) чаралары үткәрелмәгәнлектән милекче булмау һ.б. сәбәпләр аркасында үткәрелмәгән контроль (күзәтү) чаралары өлеше.	$По \times 100 / Пф$	По - тикшерелә торган зат булмау сәбәпле үткәрелмәгән тикшерүләр (бер.) Пф - үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.)	30%	
1.5.	Әткәрмә планнарына кермәгән контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү турында прокурорлыкка килештерү өчен	$Кзо \times 100 / Кпз$	Кзо - килештерүдән баш тарткан гаризалар саны (берәмлек). Кпз - килештерүгә бирелгән гаризалар саны	10%	

	Жибәрелгән һәм килешүдән баш тартылган гаризалар өлөшө				
1.6.	Тикшерү (күзәтү) чаралары нәтижәләре буенча материаллар карарлар кабул итү өчен вәкаләтле органнарда жибәрелгән контроль (күзәтү) чаралары өлөшө	$K_{нм} \times 100 / K_{вн}$	$K_{нм}$ - вәкаләтле органнарда жибәрелгән материаллар саны (бер.) $K_{вн}$ - ачыкланган бозулар саны (бер.)	100%	
1.7.	Үткәрелгән профилактик чаралар саны			данә	
2. Файдаланылган хезмәт ресурслары күләмен характерлаучы индикатив күрсәткечләр					
2.1.	Штат берәмлекләре саны			кеше	
2.2.	Муниципаль контроль органы хезмәткәрләрен ә контроль чаралар йөкләмәсе	$K_{м} / K_{р} = N_{к}$	$K_{м}$ - контроль чаралар саны (берәмлек). $K_{р}$ - муниципаль контроль органы хезмәткәрләре саны (бер) $N_{к}$ - 1 хезмәткәргә йөкләнеш (бер)		

**Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру вакытында кулланыла
торган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге**

1. Өч ай буена даими рәвештә ике яки күбрәк фатирлы йортта урнашкан муниципаль торак фондының торак бүлмәләре булган бүлмәләр ияләренең гомуми җыелышы протоколларын ГИС ЖКХта урнаштыру, аларда тәртиптәге охшаш мәсьәләләр буенча бер-берсенә каршы килгән карарлар булу (муниципаль торак контроль предметы чикләрендә).

2. «ТКХ реформасы» (ТКХ МКА системасы) автоматлаштырылган мәгълүмат системасының торак-коммуналь хужалыгы объектларындагы аварияләрне һәм инцидентларны мониторинглау һәм бетерүне тикшереп тору буенча ярдәмче системасыннан бер үк муниципаль торак объектында булган муниципаль мөлкәткә зыян китереп берничә мәртәбә (ике һәм аннан да күбрәк) инцидентларның һәм (яисә) аварияләрнең очраklары турында белешмәләр алу контроль, 6 ай рәттән.

3. Муниципаль торак фондына наем шартнамәсе буенча торак урынны наемга алган өчен яллаучының 6 айдан артык бурычы турында ТКХ ГИСТАН белешмәләрне контроль органы тарафыннан алу.